

HER ŞEY ALLAH'I ZİKREDER*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn. Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn, ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu teâlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sahibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasîli ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

*يُغْفَرُ لِلْمُؤَذِّنِ مَدَّ صَوْتِهِ وَيُجِيبُهُ كُلُّ رَطْبٍ وَيَابِسٍ
سَمِعَهُ وَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ صَلَّى مَعَهُ*

(أبو الشيخ في الاذان عن البراء)

RE. 512/10 (*Yuğferu li'l-müezzini medde savtihî, ve yücîbühû küllü ratbin ve yâbisin semiahû, ve lehû mislü ecri men sallâ me'ahû*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Çok aziz ve muhterem cemaat-i müslimîn!

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, dünya ve ahiretin hayırları cümlelerin üzerine olsun... Allah-u Teâlâ Hazretleri iki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin...

Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafa SAS Hazretleri'nin mübârek hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup, dinleyip; tefeyyüz etmek, dinimizi iyi öğrenmek, inceliklerine âşina olmak, Peygamber Efendimiz'in âdâbı ile edeplenmek niyeti ile hadîs-i şerîfleri okuyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izah edilmesine başlamazdan önce, Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ Hazretlerine bağlılığımızı, sevgimizin, saygımızın, bir nişanesi olmak ve rûh-ı pâkine takdim kılınmak üzere; ve onun cümle âlinin, ashabının, etbainin, ahbabının ruhlarına hediye olmak üzere; sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrabîn ruhlarına ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan ulemâ-i muhakkıkîn verese-i nebî sâdât ve meşâyih-i turuk-ı âliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu hadîs-i şerifleri bize kadar nakil ve rivayet eylemiş bulunan bütün hadis alimlerinin ve râvilerin ruhlarına; eseri cem ve te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hocamız'ın ve kendisinden feyiz aldığımız Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'nin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, Fâtih Sultan Mehmed Hanın, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; bu

beldeyi düşmanlardan korumuş ve temizlemiş olan mübareklerin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayır ve hasenât sahiplerinin ve bilhassa içinde toplanıp, ibadet edip hadis-i şerifleri okuduğumuz şu caminin bânîsi İskender Paşa Hazretleri'nin ve tekrar tekrar tamir ve tevsi eyleyenlerin kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere gelmiş olan siz mübarek kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhları için;

Biz yaşayan müslümanların da Rabbimizin rızasına uygun ömür sürüp, sünnet-i seniyye-yi Nebvî'ye temessük eyleyip, Kur'ân-ı Kerîm'in yolunda yürüyüp, Rabbimizin rızasına vâsıl olup, cennetiyle ve cemâliyle müşerref olmamız için bir Fâtîha, üç İhlâs- ı Şerîf okuyalım, öyle başlayalım, buyurun!

a. Ezan Okumanın Fazileti

Bu hadîs-i şerîf *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis koleksiyonunun, alfabetik sıra ile hadîs-i şerîfleri sıralamış olan ve Gümüşhaneli

Hocamız Rh.A tarafından; “Bizim tekkemizde okunsun da, müridlerimiz Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesini öğrensinler; onu yaşayarak Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin sevgili kulları olsunlar.” diye tertip etmiş olduğu kitabın 512. sayfasındaki 10. hadîs-i şeriftir.

Berâ RA'dan rivayet edilmiş. Peygamber Efendimiz SAS, müezzinlere müjde olarak şöyle

buyuruyor:¹

يُغْفَرُ لِلْمُؤَذِّنِ مَدَّ صَوْتِهِ وَيُجِيبُهُ كُلُّ رَطْبٍ وَيَابِسٍ
سَمِعَهُ وَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ صَلَّى مَعَهُ

(أبو الشيخ في الاذان عن البراء)

RE. 512/10 (*Yuğferu li'l-müezzini medde savtihî, ve yücîbühû küllü ratbin ve yâbisin semiahû, ve lehû mislü ecri men sallâ me'ahû*)

(*Yuğferu li'l-müezzini*) “Ezan okuyan müezzin mağfired olunur, (*medde savtihî*) sesinin uzandığı yere kadar, sesinin uzanması müddetince... (Ve *yücîbühû küllü ratbin ve yâbisin semiahû*) O sesin uzandığı yerlerde yaş kuru nice mahlûk varsa onların hepsi ona cevap verirler, onun söylediği söze iştirak ederler. Onun “*Allâhu ekber... Eşhedü en lâ ilâhe illa'llâh... Hayye ale's-salâh... Hayye ale'l-felâh...*” gibi o mübarek kelimeleri seslenmesine karşılık verirler, iştirak ederler. (*Ve lehû mislü ecri men sallâ me'ahû*) Ve bu ezanın arkasından o namazı kimler kılmışsa, onların sevapları kadar ona da sevap verilir.”

Ne kadar güzel! İnsan bunu duyunca, “Tamam,

¹ Rûyânî, *Müsned*, c.I, s.379, no:326; Berâ ibn-i Âzib RA'dan. Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.266, no:7600; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.431, no:1873; Abdürrezzak, *Musanef*, c.I, s.484, no:1863; Hatîb-i Bağdâdî, *el-Müttefik ve'l-Müfterik*, c.III, s.165, no:1079; Ebû Hüreyre RA'dan. Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.VIII, s.435, no:1646; İbn-i Adiy, *Kâmil fidDuafâ*, c.IV, s.246; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.687, no:20928; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIV, s.170, no:26896.

ben memuriyeti bırakıyorum, ticareti bırakıyorum, esnaflığı bırakıyorum müezzin oluyorum.” der. “Bu kadar büyük mükâfattan sonra, bugünden tezi yok müezzinliği seçtim.” der. Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemizi sevdiği, razı olduğu amelleri işlemeye muvaffak eylesin.

Muhterem Kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri/ne kulluk bizim asıl işimizdir. Bu dünyaya niye geldik? “Allah’a güzel kulluk edelim.” diye geldik. Başka bir şey yok. Burası imtihan dünyası; işte geldik, işte gidiyoruz.

Zaten küçükken bir şey anlayamadık, delikanlılık zamanında da aklımız havalardaydı. Ömrümüzün sonuna doğru da “Belim ağrıyor, bacağım ağrıyor, romatizmalarım ah...” derken ömür geldi, geçti. Vazifemiz, Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne kulluk etmek.

“—Herkes ‘Allah-u Teâlâ Hazretlerine kulluk edelim!’ derse o zaman dünyanın işleri yapılmaz, memleketin işleri yürümez.”

Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne kulluk her yerde, her işte, her mekânda, her zamanda olmalıdır.

Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne kulluk camide olur, camiden çıktın mı âzad olursun, istediğini yapmak serbest olur. Tabii öyle şey yok!

Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne kulluk evde olur da daireye gittiğin zaman kulluğun dışına mı çıkarırsın? Öyle şey yok! Dairenin içi de kulluğun içi, dairenin dışı da kulluğun içi. Dükkânın içi de kulluk, dışı da kulluk. Ticaret de kulluk,

esnaflık da kulluk, memurluk da kulluk, amirlik de kulluk, emirlik de kulluk, komutanlık da kulluk, askerlik de kulluk; hepsi, herkes Allah'a kul olacak. Herkes yaptığı vazifeyi Allah'ın kulu olduğunun şuuru içinde yapacak!

. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

خَيْرُ النَّاسِ أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ

(القضاعي عن جابر)

(*Hayru'n-nâs*) "İnsanların en hayırlısı (*enfauhüm li'n-nâs*) insanlara en çok faydası olandır."

Bizim dinimiz insana, "Bütün meslekleri bırakın!" demiyor ki. Ailesinin ihtiyacını görmek için, kimseye muhtaç olmamak, yük olmamak için çalışan insanı alkışlıyor, tebci ediyor, takdir ediyor, teşvik ediyor. Bizim dinimizde çalışmak tatlı, sevimli, kıymetli görülür, teşvik edilir.

Peygamber Efendimiz'in çalışmaya, dilenene ikazları var:

² Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.58, no:5787; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.108, no:129 ve c.II, s.223, no:1234; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.79, no:630; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.VIII, s.404; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.177, no:6549; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.240, no:679, 772; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, s.110, no:24435; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.234, no:1254, 2698.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VIII, s.182, no:4738; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.63, no:2353; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.399; İbn-i Hacer, *Metâlib-i Âliyye*, c.X, s.41, no:3503; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.447; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIV, s.171, no:26899.

“—Senin bir şeyin yok mu?”

“—Hiçbir şeyim yok.”

“—Hiç mi yok?”

“—İşte birazcık bir şeyim var.”

“—Getir onu sat. Al şuradan bir ip... İpi, dağlardan topladığın odunların arkasından geçir, omuzuna al, buraya getir; demeti beş kuruş, on kuruş, yirmi kuruşa sat! Bunun geliri ile geçin.” buyuruyor.

İnsanın en hayırlı kazancı; kendi elinin emeğidir, alınının teridir. Ama Allah'ın rızasına uygun olarak yapacaksın. Ticarete yalan söylemeyeceksin, hile yapmayacaksın, memuriyette dürüst olacaksın. Halka hizmeti Hakk'a hizmetin, Hakk'ın rızasını kazanmanın bir vesilesi bileceksin. Evinde hanımınla konuşurken o şuurla konuşacaksın. Çocuğunla konuşurken, babalık mesuliyetini idrak ederek konuşacaksın.

Onu yetiştirirken nereye gönderiyorsun? Serbest mi bırakıyorsun, takip mi ediyorsun? O evden çıktıktan sonra ne yapacak? Onu takibi Allah'a kulluk şuuru içinde yapacaksın. Hâsılı hayatında, sağ olduğun müddetçe, nefes aldığın müddetçe Allah'ın kulluğunun dışında bir yer yapmayacaksın.

Şeyh efendinin birisi müridine:

“—Al bu tavuğu kimsenin görmediği bir yerde kes, getir.” demiş. Mürid dolaşmış, dolaşmış canlı tavuk elinde geri gelmiş. Şeyhi;

“—Evlâdım, hani kimsenin görmediği bir yerde kesecektin.” deyince;

“—Üstadım, hocam, efendim! Allah bizi her yerde görüyor, kimsenin görmediği yer bulamadım.” demiş.

Allah’ın görmediği, Allah’ın bilmediği, Allah’ın takip etmediği, Allah’ın rakîb, mutarassıt olmadığı, bakmadığı bir yer var mı? Yok! Her halimizi biliyor. Her halimizde onun rızasına uygun olmalıyız. Yatak halimizi, pijamalı halimizi biliyor; kravatlı, şapkalı, fötrlü halimizi biliyor. Daireyi biliyor, dairenin dışını biliyor. Kendi başımıza kaldığımız zamanki kara kara düşüncelerimizi biliyor, başkasının yanında sırtmamızı biliyor. Allah CC, içimizi dışımızı, kalbimizi niyetimizi, geçmişimizi geleceğimizi biliyor.

Onun için, insan o şuura erdiği zaman has müslüman oluyor. İnsan; “Allah beni görüyor.” diye düşününce, kendisine çeki düzen vermeli. Hani insan, toplum içine çıkacağı zaman boğazını temizler, yakasını düzeltir, aynaya bakar. Sanki insanların içine çıkmadığı zaman, Allah görmüyor mu? Görüyor.

Allah senin kaşını, bıyığını düzeltmene bakar mı?

Bakmaz! Allah insanın şekline, şemailine, yüzüne gözüne göre ona sevap vermez. Kalbinin pâklığına, amelinin ihlâsına ve neticesinin güzelliğine göre verir.

Küçücük bir kul, temiz bir kalp ile küçücük bir jest yapar, Allah’ın rızasını kazanır. Kocaman bir adam, gösteriş ve tantana ile davullu zurnalı bir iş yapar, Allah indinde beş para etmez;

“—Al bu amelini başına çal!” diyebilir.

Huzuruna bile kabul etmez. Meleklerine emreder; o ibadeti, o adamın başına geçirir; çünkü ancak ihlâsla ve riyasız yapılan ameli Allah-u Teâlâ Hazretleri kabul eder. Her halimizde Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne güzel kulluk etmeye dikkat edelim. Bilelim ki Allah bizi görüyor; biz onu görmüyorsak da o bizi görüyor. O her yerde hâzır ve nâzırdır, her işimize vâkıftır. Kalbimizden geçen niyetimizi de biliyor; ona iltica edelim.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

(آل عمران: ١٥٩)

(*Inna'llàhe yuhibbü'l-mütevekkilîn*) “Allah kendisine tevekkül eden, kendisine sığınan, kendisine yalvaran, kendisine iltica eden kulu sever.” (Âl-i İmrân, 3/159)

“—Yâ Rabbi! Çok perişanım, hiçbir şeyim yok. Yâ Rabbi! Çok kusurluyum, kendimi hiç beğenmiyorum. Yaptıklarımın pişmanım; yüzüm kara, elim boş, mahcubum; kaçılacak bir yer olsa kaçacağım. Nereye kaçayım? Medet yâ Rabbi, affet yâ Rabbi! Bu edepsizlikten ben de bıktım, bu terbiyesizlikten ben de usandım ama şu nefsin elinden yakamı kurtaramıyorum; bu meret beni yerden yere çalıyor, bu şeytan beni aldatıyor. Yardım et yâ Rabbi! Sana güzel kulluk edeyim, güzel ibadet edeyim, senin yolunda olayım.

Namaz kıldığım zaman içim ferahlıyor. Senin

istediğın şeyleri yaptığım zaman rahatlıyorum. Günahlı bir şeyi yaptığım zaman; elime para da geçse, keyfim rahat da olsa, zurnalar çalsa, sazlar çalsa, şarkılar türküler söylense, karnım davul gibi şişe yine de içimde bir eziklik, huzursuzluk oluyor. Kötü yollardan ayağımı kes yâ Rabbi! Yoluna döndür yâ Rabbi! Ben, bana neyin gerektiğini bilmem, sen bana neyin gerektiğini bilirsin. Sana teslim oldum. Sen bana ne gerekiyorsa onu ver, ne gerekmiyorsa ben istesem bile verme yâ Rabbi!”

Ben bilmezem bana gereken, sen hâkîmsin;

Men eyle, verme hem ne gerekmez bana...

Fuzûlî'nin güzel bir sözü; “Ben bilmem, sen bilirsin yâ Rabbi! Bana gerekmeveni istesem bile verme.” diyor. Ne güzel!

Sarhoşun, kumarbazın birisi, bütün malı mülkü satmış, savmış; bir malı kalmış, onu da almak istiyor. Anası, kardeşleri vermek istemiyor. Miras onun hakkı ama vermiyorlar;

“—Tamam, senin hakkın ama vermeyeceğiz, verirsek satacaksın, çoluk çocuğın var, yazıktır, günahtır.” diyorlar.

O da geliyor, almaya çalışıyor. Böyle şey mi olur? Sen diyeceksin ki:

“—Ben bu tarlayı sizden istesem bile bana vermeyin! Çünkü ben bunu harcarım, ıslah olmadım.”

Allah Erhamü'r-râhimîn'dir. Evet yüzümüz kara, cezayı çoktan hak ettik; cehenneme atsa bizim edepsizliğimizdendir, kusurumuzdandır ama

rahmeti gazabından ileridir, affetmeyi sever.

Rabbimiz bizi affetsin... Yaşıyoruz, hayattan kesilmemişiz. Bize bundan sonraki ömrümüzde rızasına uygun hareket etmeyi, rızasına uygun işler yapmayı nasib eylesin... Rızasına aykırı olan şeylerden bizi çeksin... Bizde sevmediği ne gibi huy varsa alsın, bizi o huylardan pâk eylesin...

Bize sevdiği duyguları, sevdiği huyları, sevdiği halleri versin, sevdiği yollarda yürütsün, sevdiği kullarla dost eylesin, sevmediği kullarla aramızı bozsun. Etrafımızda onun sevmediği ne kadar kul varsa savursun atsın, sevdiği kullarla kalalım. Fakir de olsa, yoksul da olsa, bir lokma bir hırkalı da olsa, tuzu ekmeğe katık yapıp yiyen de olsa, ayağa çıplak, sırtı yamalı da olsa bizi sevdiği kullarla beraber eylesin, sevdiği kullardan eylesin, sevdiği kullarla haşr eylesin...

Evet müezzinlik sevaplı bir iştir ama, insan şuur sahibi olursa her işte o sevabı alır. Memuriyette de alır, amirlikte de alır, emirlikte de alır, komutanlıkta da alır, askerlikte de alır, efendilikte de alır, kölelikte de alır.

Kölenin birisi mükemmel, dürüst bir müslümanmış. Kaderin sevki ile köle olmuş, sonra müslüman olmuş, köleliği devam ediyor.

Efendisi var, ona hizmet ediyor, hizmet etmekle vazifeli ama mü'min; namazını kılıyor, orucunu tutuyor, tesbihini çekiyor. Rızasını alarak yapmak için her şeyi efendisine sorarmış; “—Efendim, nasıl yapayım? Şöyle mi olsun, böyle mi olsun?”

Çünkü her ikisini birden yapana çok büyük mükâfatlar vaat edilmiş.

“—Efendim, ekmek yapılacak ne yapayım?”

“—Fırını yak!”

“—Fırını yaktım efendim, ne yapayım?”

“—Ekmeği içine at.”

“—Ekmeği içine attım efendim, ne yapayım?”

Böyle iki de bir de sorunca efendi kızmış;

“—Gir içine be adam!” demiş.

Fırını yaktı ya, “gir içine” demiş. Pırıl pırıl, altın gibi kalbi var kölenin...

Biraz sonra bakmış, köle ortalıkta yok.

“—Yahu, bu ekmekleri yakacak, ne oldu acaba, ortalıkta da görünmüyor.” demiş.

Gitmiş aşığıya; şöyle eğilmiş, fırının içine bir de bakmış ki köle içeride; girmiş, bağdaş kurmuş oturmuş, tesbih çekip duruyor. Allah; İbrahim AS'ı Nemrut'un yaktığı ateşte yakmadı, bu sevgili kulunu da fırında yakmamış. Fırına girmiş, mâsum mâsum orada tesbih çekip duruyor. Allah her şeye kâdir...

İster bir sembolik hikâye olsun, isterse hakikaten olmuş olsun; çok güzel! Demek ki Allah, sevgili kulu oldu mu, köleyi de sevebiliyor. Sevgili kulu oldu mu komutanı da sever.

Belh şehrinin Sultanı İbrahim ibn-i Edhem'i de sevmiş, ona önceden mânevî bir işaret göndermiş, *intebih intebih, intebih intebih*, uyan uyan, uyan uyan kendine gel, kendine gel;

kendine getirmiş.

جَذْبَةٌ مِنْ جَذَبَاتِ الرَّحْمَنِ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ
الثَّقَلَيْنِ

(*Cezbetün min cezebâti'r-rahmân, hayrun min ibâdeti'ssakaleyyn*) “Allah’ın bir lütfunun tecelli edip de insanı onun yoluna çekmesi, insanların ve cinlerin tümünün yaptığı amellerden daha çok kâr getirir.”

Çünkü, Allah diledi mi çeker alır, en yakın kulları haline getirir. Belh sultanlığı elden gitmiş, saraylar elden gitmiş, hazineler elden gitmiş, Allah’ın sevgili kulu olmuş. Allah imtihan ediyor.

Allah insanı, sevdiği şeylerden imtihan eder. Parayı mı çok seviyorsun? İmtihan paradan gelir. Parayı vermen gerekiyor. Eli titriyor, veremiyor. Sen demek ki Allah’ı sevmiyorsun ne bu, elin niye titriyor? Allah sana verirken öyle mi oluyor? Bol bol veriyor. Bol bol alıyorsun, kasaya tıkıyorsun. Alırken elin titremiyordu, verirken niye titriyor?

Çok mu hak ettin? Oturduğun yerden Allah gönderiyor. Ötekisi senden daha çok çalışıyor para kazanamıyor, sen kazanıyorsun. Veren Allah. Belki baktığın bir fakir hürmetine, belki hizmet ettiğin anan-baban hürmetine, belki daha başka bir sebeple, belki sırf imtihan olsun diye.

Sonra, para Allah indinde makbul bir şey değil

ki. Nemrut'a da vermiş, Firavun'a da vermiş. Ne olacak yani? Verir de, alır da; hepsi imtihan. Allah her halimizde, her işimizi rızasına uygun yapmaya bizi muvaffak eylesin...

Ama müezzinliğin şerefi hakkında bu hadîs-i şerîf var. Demek ki sesinin uzandığı müddet kadar, yer kadar afv u mağfiret olunur. Veyahut sesini uzattığı müddetçe, sedası devam ettiği müddetçe Allah'ın afv u mağfiretinden hissesi gelir; akar, durur.

“—Hocam, ben şimdi bu hadîs-i şerîften sonra Diyanet'e müracaat etsem; 'Sen İmam Hatip Okulu mezunu değilsin, hafızlık belgen yok.' derler beni müezzin yapmazlar.”

Sen de Allah rızası için oku. Allah rızası için, fî sebîlillah yap. Dükkândan paran geliyor, tamam. Dairelerden de para geliyor mu?

“—Nereden bildin Hocam?”

Bu belli işte; o zaman sen de burada Allah rızası için çalış.

Hocanın birisi bir arsa almış, mütaahhit gelmiş:

“—Şu arsayı bana ver, ben buraya bir apartman dikeyim, üç dairesi senin olsun.” demiş.

Tamam. Hocanın durup dururken üç dairesi olmuş. Zamanında küçücük bir cüz'î tasarruf ile almış olduğu arsadan şimdi üç tane daire sahibi oldu. Hoca demiş ki:

“—Tamam, Allah bana üç tane daire verdi. Birisinde oturacağım, öteki ikisinin kirasını alacağım. Bundan sonra benim işim Rabbimin dinine hizmet etmek. Talebe okutmam,

Kur'an'a hizmet etmem, dinimize hizmet etmem gerekiyor.”

Ne güzel! Her şeyi Rabbimiz veriyor; müsebbibü'l-esbâb, herkesin Rabbi, herkesi o yönetiyor. Verdiren o, getirten o, götürten o, açtıran o, kapattıran o, müşteriye yığan o, canı alan o, veren o... O bakımdan sesinin uzandığı müddetçe sesinin uzandığı yere kadar mağfiret-i Rahmân'a mazhar oluyor; sen de bedavadan okursun. Bedavadan okursun ama insanın biraz da sesini alıştırmaması, talim etmesi gerekiyor.

Adamın birisi bir ezan okuyormuş. Allah affetsin, kulakları tıkayacak gibi gıcır gıcır bir sesle, çok fena... Birisi aşağıdan bağırmış:

“—Yahu sen ne yapıyorsun orada?”

“—Ezan okuyorum, duymuyor musun?”

“—Niçin okuyorsun bu ezanı? Bunun için ne kadar para alıyorsun?”

“—Ne parası, ben bunu Allah rızası için okuyorum.” demiş.

Aşağıdaki cevabı yapıştırmış;

“—Öyleyse, Allah rızası için okuma!”

Ali Rıza Hakses isimli bir Müftü Efendi vardı, o anlatırdı. Cümle geçmişlerimize Allah rahmet eylesin...

“—Ben sesi güzel olanları seçerdim, şehrin en kalabalık muhitindeki camilere müezzin tayin ederdim.” derdi.

Bir tanesini Ankara'da Zincirli Camii'ne müezzin

tayin etmiş. Akşam oldu mu, memurlar, işini kapatan esnaf orada minibüs, otobüs kuyruğuna girerler. Herkes evine gidecek. Uzun bir kuyruk olur. Ezan okunur. Kuyruktan çıksa hakkı yanacak, camiye gitmese sevabı yanacak; bocalar. O müezzinin sesinin güzelliğinden yoldan dönüp gelirlermiş.

Ses güzelliği de Allah'ın bir vergisi ama, aslında önemli olan mânası... İnsan mânasındaki güzelliği görmeli!

Birisi ezan okurken aşağıdan evliyâullahtan birisi geçiyormuş: “Bu ne biçim ezan okumak!” demiş. O da yukarıdan onun ne maksatla söylediğinden haberdar değil.

“—Beğenmedin mi, beğenmediysen gel sen oku.” diye ters bir cevap vermiş.

O da taşın üstüne çıkmış, onun o ezan okuduğu yerde bir Allahu ekber demiş, taş ortasından ikiye ayrılmış.

Demek ki insan o aşkla, o şevkle taşı çatlatacak gibi, yanlış yolda gideni doğru yola döndürecek gibi, maddî ve mânevî güzelliği ile okumaya gayret etmeli.

O eskiler ne güzel, ne mübarek insanlarmış, ne güzel zamanlar geçirmişler. Sabah ezanı şu makamdan okunur, öğle ezanı şu makamdan okunur. Sabahleyin sessiz. Erken kalkmışsan dinliyorsun; gökyüzünden bir ezan sedası çalkalanıyor; çıldır çıldır, şarıl şarıl sular yıkıyormuş gibi sanki kâinatı yıkıyor. Bir güzel müezzin çıkmış, bülbülleri imrendirecek gibi ezan okuyor. İnsan mest oluyor.

Dinî hayatı ne güzel yaşamışlar. Yaptıkları işlere aşklarını, sevgilerini, muhabbetlerini dökmüşler. Ne güzel işler yapmışlar, göçmüşler; şimdi sıra bize geldi. Bakalım Rabbimiz bize hangi güzel işleri yapmayı nasip edecek? Onu gözleyelim.

b. Yaş ve Kuru Her Şey Müezzine Cevap Verir

(*Ve yûcibühû küllü ratbin ve yâbisin*) “Yaş ve kuru her şey ona cevap verir.”

“Yaş ve kuru” diye iki zıt şeyi söylemekten kastı, sesinin yayıldığı yerdeki her mahlûk. “Yaşı kurusu, iyisi kötüsü, büyüğü küçüğü, canlısı cansız, taşı, ağacı, otu, böceği, çiçeği; hepsi, hepsi ona cevap verir.” diyor.

Ayet-i kerimelerde çok geçiyor:

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

(الجمعة: التغابن: ١)

(*Yüsebbihu li'llâhi mâ fi's-semâvâti ve mâ fi'l-ard*) “Göklerdeki ve yerdeki her şey Allah'ı tesbih etmekte, *Sübhâna'llâh* demekte devam ediyorlar.” (Cuma, 62/1; Teğâbün, 64/1) Veyahut:

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ

تَسْبِيحَهُمْ

(الإسراء: ٤٤)

(*Ve in min şey'in illâ yüsebbihu bi-hamdihî*)
“Allah’ı zikretmeyen, onu hamd ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Her varlığın kendine göre bir zikri, tesbihi, hareketi vardır. (*Ve lâkin lâ tefkahûne tesbîhahüm*) Fakat, siz onların tesbihini anlayamazsınız.” (İsrâ, 17/44)

Her şey Allah’ı zikr ü tesbih ediyor. Her şey; taş, hücre, molekül, atom, zerre, küre, kâinat, yıldızlar, ay, güneş, bulutlar, yağmurlar, rüzgârlar; her şey Allah-u Teâlâ Hazretleri’ni zikrediyor, tesbih ediyor.

“—Ben duymuyorum!”

Radyo olmasa, elektromanyetik dalgaları sezinleyebiliyor musun? Sezinleyemiyorsun. Televizyon cihazın olmasa, görüntüyü görebiliyor musun? Göremiyorsun.

Kuşun duyduğu sesi duyabiliyor musun? Duyamıyorsun. Atın sezdiği hissi sezebiliyor musun? Sezemiyorsun. Sivrisineğin zekâsı sende var mı? Yok. Ufacık tefecik şey, küçücük hayvan medeniyete meydan okuyor.

Sen aciz bir mahlûksun, senin bir ayarın var, bir skalan var; o skalanın dışındaki şeyleri görmezsin, duymazsın. Eğer istiabın geniş olsa, skalan fazla olsa, o zaman kim bilir neler neler göreceksin.

İnsanın beyinde milyonlarca, milyarlarca hücre var ama insan onun çok küçük bir kısmını; dokuzda birini veyahut çok daha azını kullanıyormuş. Büyük bir kısmı duruyor, boş. İnsan ötekileri de kullansa, ne büyük insan olacak.

Onun için gözünü aç, hikmetleri sez, etrafındaki esrarı anlamaya pür dikkat kesil! Dikkat edersen görürsün, dikkat etmezsen her şeyi dümdüz görürsün. Hiçbir şeyi anlamazsın, her şey sana dümdüz gelir.

Halıya bakarsın, dümdüz dersin. Yakından bakarsan düğüm düğüm; düğümlere bakarsan lif lif; liflere bakarsan, nice nice şekil şekil; şekillere bakarsan, hücre hücre; hücrelere bakarsan, molekül molekül; moleküllere bakarsan atom atom; atomlara bakarsan, elektron, proton atom parçaları; onlara bakarsan enerji, enerjiye bakarsan; oradan ötesine karışmam. İnsan oradan ötede duruyor ama, Allah bildirince bilir. Allah öğretirse, insan her şeyi bilir.

Çevremizde her şey onu zikr ü tesbih ediyor. Rabbimiz Teâlâ bizi de zikr ü tesbih edenlerden eylesin... Gâfillerden eylesin...

Koskoca boyumuzla posumuzla, aklımızla, gözümüzle, kulağımızla, dilimizle, dişimizle, kalbimizle, midemizle ortalıkta dolaşıyoruz ama Rabbimizden haberimiz yok, edebimiz yok, saygımız yok, sezgimiz yok, sevgimiz yok... Yazık! Vah, çok yazık!

Meselâ, bir adam hasta oluyor, hastaneye yatırıyorlar zincirlere vuruyorlar, bağlıyorlar, odasını da kilitliyorlar. Kapısında bir küçücük pencere var, oradan açıp içeriye bakıyorlar.

“—Aslan gibi adam ama, yazık!” diyorlar. Neden? Çünkü aklı yok, onun için yazık diyorlar.

Rabbimiz bizi akıldan, sezgiden, sevgiden,

mâneviyattan mahrum etmesin!

(*Ve lehû mislû ecir men sallâ meahû*) “Bu müezzinle beraber kimler namaz kılmışsa, onların ecirlerinin bir misli de ona veriliyor.”

Neden? O sebep oldu, çağırıldı. (*Hayye ale’s-salâh*) “Haydi namaza gel!” dedi. Onlar da, “Ezan okundu, vakit geldi, hadi namaza gidelim.” dediler, geldiler. Sebep oldu.

Vakti yaratan Allah, namazı emreden Allah, ezanı emreden Allah... Bu adamcağız kalktı, sadece “*Allahu ekber, Allahu ekber...*” dedi. “*Hayye ale’s-salâh... Hayye ale’l-felâh!*” dedi. Minareden veya yüksek bir yerden ezan okudu; ötekisi de duydu, geldi. Bu kadarcık küçük bir gayrete, Allah namaza gelenlerin sevabını veriyor.

Peki, daha büyük gayretlerle, İslâm’a daha büyük hizmetler ederse ne olur? Çok büyük sevaplar alır.

Oradan kıyas edelim. Müezzin “*Hayye ale’s-salâh!*” diyor. Ev Allah’ın, din Allah’ın, erkân Allah’ın... Hepsini öğretmiş, hepsi usul olarak mevcut. Müezzin sadece bir seslenmiş oluyor. “Hadi gelin, *vakt-i salah*, namaz vaktidir, gelin!” diyor, ondan bu kadar ecir kazanıyor.

Rabbimizin lütfuna bak, keremine bak! Rabbimizin bizlere bahşettiği nimetleri ne sebeplerle verdiğini gör! Hak mı ediyoruz, müstahak mı olmuşuz, çok mu büyük iş yapıyoruz? Yani müezzin çok mu büyük bir iş yaptı?

Değil ama Allah’ın adını andı. Allah’ın büyüklü-

ğünü semalara seslendi, sesinin duyulabileceği kadar yere duyurdu. Allah'ın birliğini söyledi, Peygamber Efendimiz'in onun elçisi olduğunu söyledi, namaza çağırdı, felaha çağırdı. İşte bu söylediği sözlerden, bu şهادetten dolayı bu ecirleri kazanıyor. Bir de düşünün ki dini müdafaa ediyor; elinde kalemi kitabı ile basını ile hizmet eden alimin sevabını düşünün!

“—Alim mi üstün, şehid mi?”

Geçen hafta şehidliğin ecrini, sevabını hadîs-i şerîfte okuduk ama alim daha üstün...

“—Hocam, alim masasında oturuyor; şehid kanını döküyor, canını veriyor.”

“—Şehidi de yetiştiren alim...”

Alimler olmasa din çöker. En üstün alimdir, onun için kimse böbürlenmesin.

رُتْبَةُ الْعِلْمِ أَعْلَى الرُّتَبِ

(Rütbetü'l-ilmî a'le'r-ruteb) “İlim rütbesi rütbelerin en üstünüdür.”

“—Bana biat edilsin, bana tâbi olunsun...”
Olmaz! İlme tâbi olunacak, alime tâbi olunacak.

c. Kalbî Zikrin Fazileti

Bu hadîs-i şerîf zikirle ilgili. İbn-i Ebi'd-dünyâ ve İbn-i Hibban, Câbir RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Hazretleri şöyle buyuruyor:³

يُفْضِلُ الذِّكْرَ الْخَفِيِّ الَّذِي لَا تَسْمَعُهُ الْحَفَظَةُ عَلَى
الَّذِي تَسْمَعُهُ سَبْعِينَ ضِعْفًا

(ابن أبي الدنيا هب. وضعه عن عائشة)

RE. 512/11 (*Yufaddilü'z-zikrû'l-hafiyü'llezî lâ tesmeuhü'lhafazatü ale'llezî tesmeuhû seb'îne dı'fen.*)

(*Yafdulü*) “Daha üstün olur, daha faziletli olur, daha sevaplı olur, (*ez-zikrû'l-hafiyü'llezî lâ tesmeuhü'l-hafazatü*) Hafaza meleklerinin duymamış olduğu zikr-i hafî., (*ale'llezî tesmeuhû*) Hafaza meleklerinin duyduğu zikirten.” Ne kadar daha faziletli, üstün, sevaplı? (*Seb'îne dı'fen*) “Yetmiş misli daha sevaplıdır.”

Bir insan duyulabilecek bir şekilde *Allah, Allah, Allah* diyor veya *Lâ ilâhe illa'llâh, Lâ ilâhe illa'llâh, Lâ ilâhe illa'llâh* diyor veya *Sübhâna'llâh* veya *Allahu ekber* veya “*Yâ Bakî, Yâ Latîf, Yâ Hak, Yâ Selâm...*” diye Allah'ın esmâsından birisini söylüyor.

³ Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VIII, s.182, no:4738; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.63, no:2353; İbn-i Hacer, *Metâlibü'l-Âliyye*, c.X, s.41, no:3503; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.399; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.447; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIV, s.171, no:26899.

Bunların hepsi zikirdir. Bunu duyulacak şekilde söylerse bir sevap alır. Kalpten, candan, sevgiyle söylerse:

Bir kez Allah dese aşk ile lisân, Dökülür cümle günah misl-i hazân.

Sonbaharda yaprakların kuruyup da ağaç sallandığı zaman döküldüğü gibi günahlar dökülüyor. Bir insan bir kere aşk ile Allah dese; bunu sessiz söylese, içinden söylese, kimsenin anlamayacağı bir şekilde söylese, sevabı yetmiş kat daha fazla oluyor. Neden? Çünkü içinden söylediği zaman gizli oluyor.

Hafaza melekleri hangileridir?

İnsanın amellerini kaydedip hıfzeden, onların kayda geçmesini sağlayan, sevapları günahları yazan melekler.

Sonra insanın her eklemesinde, her âzâsında bir melek var; onu koruyor. Korumazsa mahvolur, kazaya uğrar, çalışamaz hale gelir. Bu hafaza melekleri sevap günah neyse yazacaklar, duymaları gerekiyor. Onların bile duymadığı; içten, gönülden yapılan o gizli zikir, yetmiş kat daha sevaplı oluyor.

Duyulduğu zaman gösteriş olabilir, şöhret olabilir.

“—Yahu filanca mahallemizde filanca efendi var ya, mübareğin dilinde Allah’ın adı hiç eksik olmaz, boyuna Allah’ı zikreder, durur. Elinde tesbih; şıkır şıkır çeker durur. Mâşaallah, ne mübarek adam!”

“—Ya, öyle mi? Gidelim elini öpelim, duasını

alalım, hastamızı götürelim, şifa isteyelim.” ve saire, şöhret olur.

Kapısına dizilmeye başlarlar:

“—Aman hocam, etme hocam, hastamıza bir nefes ediver hocam, dua ediver.”

Tehlike! (*Eş-şöhretü âfetün*) “Şöhret âfettir.” İnsanın şöhret kazanması âfettir.

“—Hocam nasıl olur, herkes beğeniyor, âfet olur mu?”

Film artistleri bile, “Gazetecilerden illallah!” dedikleri için arka kapıdan kaçıyorlar. Ön kapıdan giriyor, yangın merdiveninden kaçıyor.

Şöhret gerçekten âfettir. İnsanın bir kenarda, kimsenin bilmediği bir şekilde, kendi başına, huzur içinde, rahat rahat ibadet edebilmesi çok tatlı. En güzeli o. Ama şöhrete bulaştı mı bu sefer şeytan gelir;

“—Sen nesin be! Aslansın. Kırkpınar pehlivanları senin yanında solda sıfır kalır. Ağasın, paşasın, senin yanına kimse yanaşamaz.”

“—Hakikaten ben öyleyim galiba. Herkes etrafıma toplanıyor.” derken, nefsi bir oyun eder, şeytan bir oyun eder, sonunda insan helâk olur. Çünkü Allah kibri sevmez, gururu sevmez.

Neyiz ki? Onun verdiğiinden başka neyimiz var ki? O vermişse onundur. Benim neyim var ki, hepsi onun... Veren Allah, alan Allah... Eğer akıl vermişse Allah vermiş, alırsa görürsün gününü... Zenginlik vermişse Allah vermiş, alırsa anlarsın halini; köşelerde sürünürsün, küflü ekmek ararsın, Allah etmesin! Hepsi Allah’tan.

O halde övünmeye mahal yok ama insanoğlu şaşırır. Biraz alkış, biraz şöhret, biraz zenginlik insanın yürüyüşünü değiştirir, tavrını değiştirir, burnunun ucunu havaya kaldırtır. Eski dostları görmez olur, beğenmez olur; felaket. Onun için her şeyin gizli olması iyi.

Bir arkadaşımız anlatmıştı. Babası vefat etmiş, üzülmüş. Vazifelerini yapmış, evrâk-ı metrûkesini inceliyor. Mirasçı ya, karıştırıyor. Karıştırırken bir de bakmış, meğerse babası Nakşî tarikatının dervişlerindenmiş, haberi yok!

Babası ömür boyu onun yanında yaşadı. Evladı, babasının zikir ehli bir kimse olduğundan; tesbih çeken, ibadet eden, âşık-ı sâdık bir kimse olduğundan haberi olmamış. Ne tevazu! Ne mübarek insanlar var; en övünülecek şeyleri en çok saklamışlar, ibadetlerini belli etmemişler. İbadet de gizli, kabahat de gizli.

“—Kabahatin gizli olmasını anladık ama ibadet niye gizli olsun?”

Nafile ibadetlerin gizlisi makbuldür, söylersen sevabı kaçır. Farz ibadetlerin âşikâre olması makbuldür çünkü başkası da görür; “Ben de yapayım.” der.

“—Kusura bakmayın, namaz vakti geldi. Şurada namazı kılalım.” diyor, âşikâre kılıyor.

Hacı efendi caddenin kenarına seccadeyi sermiş, çimenin üstünde namaz kılıyor. Hani ibadet gizli olurdu?

Bak bu hacı efendi, koca sakalıyla çimenin üstünde namaz

kılıyor. O caddedekilerin hepsine ibret olsun.

“—Ey ahali! Siz Allah’ın kulu değil misiniz?”

“—Kuluyuz.”

“—Siz müslüman değil misiniz?”

“—Müslümanız.”

“—Namaz size de farz değil mi?”

“—Farz.”

“—İşte bak vakti geldi, ben burada kılıyorum. Size de ibret olsun, siz de kılın.” demiş oluyor.

Lisân-ı hâl ile nasihat etmiş oluyor. Kürsüsüz, mikrofonsuz, teypsiz vaaz. Orada namaz kılınca ötekisinin aklına geliyor.

Zekâtını veriyor. Komşusu:

“—Ben de zenginem; bu zekâtını veriyor, ben niye vermeyeyim?” diye hatırına geliyor, tamam.

Ama nafîle ibadetleri gizli yapmak sevap.

“—Geceleyin fukaralar gibi gözyaşı dök! Gündüz bir insana padişahlık gerekiyorsa geceleyin uyuma, seher vaktinde kalk, seccadene otur, karanlıkta kimse görmezken Allah de, tevbe et, istiğfar eyle, ibadet eyle, gözyaşı dök, ağla; o zaman mânevî padişah olursun.”

“—Sultan Abdulkàdir-i Geylânî, hangi devletin sultanıymış? Başşehri neresi?”

Başşehri yok, mânevî âlemin sultanı.

Hacı Bayrâm-ı Velî Sultan, Tâceddin Sultan...
Ankara’nın mübareklerinden.

Eyüp Sultan...

“—Eyüp Sultan’ın devleti varmış demek ki. Onun zamanında hangi vezirler yaşamış? Ordusu kaç kişiymiş?

Ordusu yok; mânevî hayatın sultanı. Eğer böyle mâneviyatın sultanı olmak istersen sessiz yapacaksın, sakın yapacaksın, göstermeyeceksin, belli etmeyeceksin ki ecri çok olsun.

Belli edersen, ibadetlerini âşikâre yaparsan sevabı azalır. Birkaç defa söylersen riyadan dolayı sevap silinir, günah yazılmaya başlanır.

“—Ben her gece kalkarım; namaz kılarım, Kur’an okurum, tesbih çekerim. Ne haber?”

“—Pazartesi ve perşembe günleri de oruç tutarım. Sen yapıyor musun? Seksen defa hacca gittim, yetmiş defa umre yaptım. Paramın şu kadarını fukaraya dağıtırım. Şu kadar talebe yetiştirdim.”

Söyledikçe sevabı gider. Gizli yapacak; sessiz, karanlıkta, kimse görmeden yapacak; o zaman sevabı çok olur. Onun için zikr-i hafî kıymetli oluyor.

Muhterem kardeşlerim! Kalbinizi Allah’ın zikrine alıştıırın! Sessiz sedasız, kimse bilmeden, dil dudak deprenmeden, ses dışarıya çıkmadan, kimsenin anlamasına meydan vermeden, içeriden Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin zikri ile kalbiniz meşgul olsun, dursun.

“—Allah, Allah, Allah, Allah, Allah, Allah...” belki daha şiddetli bir şekilde, daha hızlı bir tarzda, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin zikriyle

kalbin meşgul olsun!

d. Deccal ile Ürdün Nehri Üzerinde Savaşılacağı

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

يُقَاتِلُ بَقِيَّتِكُمْ الدَّجَالَ عَلَى نَهْرِ الْأُرْدُنِ أَنْتُمْ
شَرْقِيَّ النَّهْرِ وَهُمْ غَرْبِيَّتَهُ

(ابن سعد عن نهيك بن صريم السكوني)

RE. 512/12 (*Yukàtilü bakiyyetikümü'd-deccâle alâ nehri'l- ürdüni, entüm şarkiyyü'n-nehri ve hüm garbiyyetehû.*)

(*Yukàtilü bakiyyetikümü'd-deccâle alâ nehri'l-ürdüni*) “Sizin geride kalanlarınız; ölmeyip, şehid olmayıp geriye kalanlarınız Deccal ile Ürdün nehri üzerinde savaşacaksınız. (*Entüm şarkiyyü'n-nehri*) Siz nehrin şark tarafında olacaksınız; (*ve hüm garbiyyetehû*) o Deccal'in ordusu, avanesi garp tarafında olacak.”

Peygamber Efendimiz; kıyamete takaddüm eden zamanda Deccal'ın çıkmasıyla ve ondan sonra olacak hadiselerle ilgili bir haberi de böylece bildirmiş. Peygamber Efendimiz'in dünyanın geleceği ile ilgili hadîs-i şerîfleri çoktur.

⁴ Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VII, s.668, no:12542; İbn-i Hacer, *el-İsâbe*, c.VI, s.476, no:8824; İbn-i Sa'd, *Tabâkât*, c.VII, s.422; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LXII, s.323; İbn-i Şureym es-Sükûnî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.327, no:38827; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XXIV, s.171, no:26901.

Bazı alimler bu hadîs-i şerîfleri ayrı kitaplar halinde toplamışlardır. Bazı kardeşlerimiz bu meselelere çok meraklıdır, çok severler. Bazıları bu konularda ihtisas sahibi olmuşlardır. Mehdi AS, Deccal, kıyamet ahvali üzerinde derin derin araştırmalar yapmışlar, hadîs-i şerîfleri toplamışlardır. Hepsi güzel... Hepsinden sadesi hepsinden güzeli, acizâne bana böylesi daha güzel geliyor.

Hadis-i şerifte şöyle buyuruluyor:⁵

إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ فَقَدْ قَامَتْ قِيَامَتُهُ

(الدَّيْلَمِيُّ عَنْ أَنَسٍ)

(*İzâ mâte'l-insânü*) “İnsan öldüğü zaman, (*fekad kâmet kıyâmetühû*) onun kıyameti kopmuştur.”

“—Daha dur bakalım, Mehdi de çıkmadı, Deccal de çıkmadı, kıyamet de kopmadı.” desen, Azrail fırsat vermez ki.

İnsanın, yakasına yapıştı mı; “Gel bakalım, hadi bakalım.” dedi mi; “Onun kıyameti koptu.” demektir. O zaman demek ki kıyamet hepimize burnumuzun ucu gibi yakın. Kendi kıyametimiz yakın. Ne zaman öleceğimizi bilmeyiz. Sabah çıkarız, akşam belki eve dönemeyiz. İnsan öldü mü onun kıyameti kopmuş demektir.

Onun için kıyamet bu kadar yakındır. İki parmağın birbirine yakınlığı kadar yakındır.

⁵ Lafız farkıyla: Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.285, no:1117; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.1072, no:42748; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1615, no:2618; Süyûtî, *Câmiu'l-Ehâdis*, c.IV, s.65, no:2781.

Ne yapmamız gerekiyor? Tevbe etmemiz gerekiyor; hak yolda olmamız, gâfil olmamız, kendimizi uyarmamız, uyanmamız gerekiyor. Allah'ın sevdiği bir hal üzere olmamız gerekiyor. Allah'ın sevdiği hal üzere olursan ne âlâ! Olmazsan, bir gâfil anında, pokerin eldeki kâğıtları bile bitmemişken ecel gelirse ne olacak?

“—Hele biraz müsaade et de şu elimdeki kâğıtları bir harcayayım.” mı diyeceksin?

Veyahut tam kumaşı ölçmüş, tartmış, biçmiş; parayı almamış. Azrail AS'a:

“—Dur bakalım! Şu kumaşı verdik adamın eline, parasını alalım!” mı diyecek?

Kıyamet koptu mu zaten alışveriş eden insan, aldığı paranı veremedi kopacak. Öyle âni, birden kopacak. Bizim de kıyametimiz öyle olacak. Ölüm kim bilir nerede, nasıl, ne zaman, kaç yaşında, ne şekilde olacak?

Rabbimiz sevdiği bir kul olarak, sevdiği bir hal ile sevdiği bir sıfat üzere, sevdiği amelleri işlerken, dilimiz Kur'ân-ı Kerîm ile meşgulken, ağzımız oruçluyken, camide, secdede; böyle güzel hallerle hüsn-ü hâtimeler nasib eylesin...

Bu kıyamet meseleleri çok konuşulduğu için kendi kendime bu hususta bir yol tutturdum. Şöyle diyorum:

“—Yâ Rabbi! Bize kıyametin sıkıntılarını, dehşetlerini tattırma; uzak zamana, ta öte bir zamana at. Bize sevdiğin kul olarak yaşamayı nasip eyle, huzuruna sevdiğin bir kul olarak

gelmeyi nasib eyle!”

O kıyametin sıkıntıları, telaşları çok zor. Zaten kıyamet insanların ancak şerlileri üzerine kopacak. Şerlileri üzerine kopacak ama, bir grup iyi insan da daima mevcut olacak.

Her ne hal ise Rabbimiz bizi sevdiği, razı olduğu zümreden eylesin... Gaflet içinde olmayan kullardan eylesin... Daima abdestli, daima namazlı, daima hak yolda, daima hizmet yolunda, daima sevdiği sıfatlara sahip olarak, iyi bir yol üzerinde yaşamayı nasib eylesin... Hayırlı, uzun ömür ihsan eylesin... Vademiz yettiği zaman da sevdiği bir kul olarak ruhumuzu teslim etmeyi nasib eylesin...

e. Kur'an Bilgisi ve Cennetin Dereceleri

Ahmed ibn-i Hanbel, İbn-i Mace, Ebû Ya'lâ, ve İbn-i Ebî Şeybe Ebû Said el-Hudrî RA Hazretleri'nden rivayet etmiş. Kur'an ehline bir müjde var. Bugün imamlara, müezzinlere de hep mükâfatlar, müjdeler çıktı.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

يُقَالُ لِصَاحِبِ الْقُرْآنِ إِذَا دَخَلَ الْجَنَّةَ اقْرَأْ وَاصْعَدْ
فَيَقْرَأُ وَيَصْعَدُ بِكُلِّ آيَةٍ دَرَجَةً حَتَّى يَقْرَأَ آخِرَ

⁶ İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1242, no:3780; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.40, no:11378; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.495, no:1338; Ebû Nuaym, *Mesânîd-i Firâsü'l-Mekteb*, c.I, s.117, no:40; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.812, no:2331; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIV, s.172, no:26905.

شَيْءٌ مَعَهُ

(حم . ه . ع . ش . عن أبي سعيد)

RE. 513/1 (*Yukàlü li-sâhibi'l-kur'ân, izâ dehale'l-cenneh: İkra' va's'ad! Feyakrau ve yas'adu bi-küllî âyetin dereceten, hattâ yakraa âhira şey'in meahû*)

(*Yükàlü li-sâhibi'l-kur'âni izâ dehale'l-cennete*) “Cennete girdiği zaman Kur'ân-ı Kerîm'e sahip olan kimseye denir ki: (*İkra' ve's'ad*) Oku ve yüksel! (*Feyakrau ve yas'adu*) O da Kur'ân-ı Kerîm'den ayetleri okur, okudukça derecesi artar artar; yükselir yükselir, yukarıya çıkar. (*Bi-küllî âyetin dereceten hattâ yakraa âhire şey'in meahû*) En son bildiği âyet bitip tükeninceye kadar yükselmeye devam eder. Ayetler bitti mi yükselmesi de durur; artık orası derecesi olur.”

Rabbimiz cümlemizi Kur'ân-ı Kerîm'in sahibi eylesin, Kur'ân-ı Kerîm'in ehli eylesin; Kur'ân-ı Kerîm'i okumak, anlamak, sevmek, Kur'ân-ı Kerîm tarafından sevilme, Kur'ân-ı Kerîm tarafından şefaath olunmak nasib eylesin...

Kur'ân-ı Kerîm'i bilmiyoruz. “Hadi oku bakalım, yüksel bakalım.” dediler. Kanatsız kuş gibi çırpın çırpın, olduğun yerde dur. Battal ördek gibi. Ne kadar acı! Rabbimiz hepimize Kur'ân-ı Kerîm'den çok şeyler bilmeyi nasip eylesin! Evlatlarımızı iyi yetiştirelim, Kur'an ehli olarak yetiştirelim, hafız yetiştirelim, âlim yetiştirelim, takvâ ehli yetiştirelim. Bir insan bir şeyin haram olduğunu bilse ama o haramı,

o günahı işlese o işin haram olduğunu biliyor sayılır mı? Sayılmaz.

Gerçekten bilseydi o haramı işlemeyecekti. Yapıyor, demek ki bilmiyor. Cahil sayılır. Günah işleyen insanların hepsi cahildir. Alim olan insan; kalbi doğru, sözü sadık, ameli müstakim olan, Hakk'ın yolunda yürüyen insandır. “Hocam bu mektebe gitmedi, medresede okumadı, yanında bir diploması yok. İlkokulu bile bitirmedi, ayrıldı.” Ayrıldı ama Allah'ın rızasına uygun işler yapıyor. Sen üniversiteyi bitirdin ama boyuna günahlara koşturuyorsun; kırmadığın ceviz, yemediğin nane kalmadı. Nerede kaldı senin diploman? Sen o diplomaları ne diye aldın? Vebalin, mesuliyetin artsın diye mi aldın? İmam Hatip Okulu'nda okumuş; imamlıktan, hatiplikten, dinden, imandan nasibi yok.

Hafız olmuş birisi var. Bir iki yerde tanıttım:

“—Bu şahıs hem yüksek ticareti bitirmiştir hem hafızdır.” dedim. Baktım köpürüyor, kızıyor;

“—Benim hafızlığıyı söyleme.” diyor.

“—İyi söylemeyeyim ama ne oluyor?” dedim.

“—Çok kızar.” dediler.

“—Hafız, iyi mâşaallah! Olgun bir kimseymiş ki hafızlığı övülmesin, övünç meselesi olmasın diye söylettirmiyor.” diye düşündüm.

Ben hâlâ işin farkında değilim. Sonradan anladım ki meğer adam kumarbazmış, içkiciymiş. Tabi o yolla ötekisi zıt olduğundan, söylenmesine kızıyormuş.

Yazıklar olsun! O zaman, Kur'ân-ı Kerîm'in

ehli değil, sahibi değil. Kur'ân-ı Kerîm onu bırakmış, gitmiş ki içki içiyor, kumar oynuyor, evli hanımından başka dost edinmiş, doğru yolda yürümüyor.

Allah insanı şaşırtmasın. Şaşırttı mı çok zor. Şeytan insanın burnuna kancayı bir taktı mı, bu ayıcıların ayıyı oynattığından beter oynatır:

“—Kalk bakalım kaynana nasıl bağıyor, gelin nasıl utanıyor.”

Koca ayı dağda onu görse parçalar ama, burada burnuna halka geçirilmiş. Sopyayı gördüğü için kalkıyor. Ayıcının boyunun iki misli ama dediği her şeyi yapıyor. Çünkü burnuna halka geçti.

Şeytan da mânevî bakımdan bir müslümanın burnuna halkayı

geçirirse, onun gibi oynatırsa yazık olmaz mı?

*Üstüne güldürme öyle düşman-ı bed-sîreti
Müstakim ol, Hz. Allah utandırmaz seni!*

“Öyle kötü bir düşmanı kendine güldürme.” diyor, Diyarbakırlı Said Paşa. “Allah’ın yolunda yürü, doğru yolda yürü, öyle günahlı işler yapıp da şeytanı kendine güldürme, şeytanın maskarası olma.” diyor.

Rabbimiz bizi şeytanın maskarası olmayanlardan eylesin... Rahman’ın yolunda yürüyenlerden eylesin...

Kur'ân-ı Kerîm’e çok çalışmalıyız, Kur'ân-ı Kerîm’in ehli olmalıyız ama Kur'ân-ı Kerîm’i uygulamalıyız, yaşamalıyız; yaşamazsak ehli sayılmayız.

f. Anaya Babaya İtaatte Ölçü

Bundan sonraki hadîs-i şerîf hepimiz için ibret verici bir ikaz mahiyetinde. 513. sayfanın 2. hadîs-i şerîfi:

Buyuruyor ki Peygamber SAS Efendimiz:⁷

يُقَالُ لِلْعَاقِ اَعْمَلْ مَا شِئْتَ مِنَ الطَّاعَةِ فَاِنِّي

لَا اَغْفِرُ لَكَ وَيُقَالُ لِلْبَارِّ اَعْمَلْ مَا شِئْتَ

فَاِنِّي اَغْفِرُ لَكَ

(حل. عن عائشة)

RE. 513/2 (*Yukàlü li'l-àkkı: l'mel mâ şî'te mine't-tàati, feinnî lâ aġfiru leke; ve yukàlü li'l-bârri i'mel mâ şî'te, feinnî aġfiru leke.*)

Âkkun, Arapça'da *ayın, elif, kaf* ile; anneye ve babaya âsî olan edepsiz evlat demek. Anasını babasını saymıyor, sözünü dinlemiyor, kan kusturuyor, kendisine lânet ettiriyor. Böyle evlada âk derler. Âk, hukuk-u valideyne, ana ve baba hukukuna riayet etmeyip âsî olmak demek.

(*Yukàlü li'l-àkkı*) “Ana babasına âsî olan, böyle edepsiz evlâda denilir ki: (*l'mel mâ şî'te mine't-tàati*) İbadetten, taatten ne iş yaparsan yap; (*feinnî lâ aġfiru leke*) ben seni affetmiyorum!”

⁷ Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.X, s.216; Deylemî, *Müsne-dü'l-Firdevs*, c.V, s.457, no:8739; Hz. Aişe RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XVI, s.663, no:664.

Allah-u Teâlâ Hazretleri, meleklerine öyle dedirtir.

“—Ne yaparsan yap boşuna, ben seni affetmiyorum.”

Namaz kıldı, hacca gitti ama anasına âsî, babasına âsî. Onlar orada inleyip duruyor, o orada namaz kılıyor.

“—Namaz kıldım, zekât verdim, sadaka verdim. Daha ne olacak, daha ne istiyorsun?”

Allah, annene babana itaatli olmanı istiyor. Annenin, babanın gönlünü almanı istiyor. Annenin, babanın hakkını ödeyemezsin de, mümkün mertebe hizmet etmeni istiyor.

Yapmıyorsun; annen üzgün, baban kırgın:

“—Bizim oğlan dinlemez ki bizi, edepsiz. Yetiştirdik, okuttuk ama dinlemez. Allah cezasını versin, Allah müstahakkını versin.” diyor.

(*Ve yukâlû li'l-bârri*) “Ana babasına itaatkâr olan, edepli evlâda da denilir ki: (*l'mel mâ şî'te*) İsteddiğini yap, (*feinnî ağfiru leke*)

muhakkak ben seni affedeceğim!”

Allah-u Teâlâ Hazretleri, meleklerine böyle dedirtir.

Tarlayı satmış, oğlunu okutmuş. Oğlan hukuk fakültesini bitirmiş. Dikilmiş babasının karşısına:

“—Biz fakültede devrimciler olarak gericilerle mücadele etmek için aramızda teşkilat kurduk. Sen benim kız kardeşime başını örttürüyorsun, çarşaf giydirtiyorsun. Bu ne biçim şeydir?” der.

Adam hacı, dindar, namazlı niyazlı kimse. Oğlunun yetişmesi için okuması için tarlanın mahsulünü satmış, tarlanın kökünü satmış. Çocuk da okumuş, anasının babasının karşısına çıkıyor;

“—Kız kardeşimi aç!” diyor.

Ne yapacaksın kız kardeşini açınca, vitrine mi koyacaksın?

“—Açılsın, utanıyorum ben kardeşimden.” diyor.

Sen Avrupalı mısın, Asyalı mısın, müslüman mısın, nesin? Senin örfün, tören ne? Avrupa’da çıplaklar kampı bile var; bikini ile mayo ile gezerler, mini etekle japone kolla gezerler. Onlar gezer ama sen müslümansın, senin bir imanın var.

“—Benim kardeşim de öyle olsun.”

Olur mu? Biz taklitçi miyiz? Biz bir işi neden yapıyoruz? Allah’ın rızası için yapıyoruz. “Allah emretti.” diye namaz kılıyoruz. “Allah emretti.” diye hadis okuyoruz. Allah, Rasûlüne uymamızı emir buyurduğu için Rasûlünün hadîs-i şerîflerini okuyoruz. “Allah’ın rızası burada.” diye okuduklarımızı tatbik ediyoruz. “Müezzinlik sevap!” diye aklımıza yerleştirdik.

“—Aman yaz tatilinde bir yere gittiğimiz zaman minareye çıkalım da biraz ezan okuyalım.” diye niyetimize aldık.

Neden? Çünkü her şeyi Allah rızası için yapıyoruz. Allah’ın rızasına aykırı olan şeyi para da olsa pul da olsa büyük kâr da olsa istemiyoruz.

“—Lokantamıza içki koyarsak çok müşteri gelir, çok para kazanırız. Bakkalımıza içkileri sıralarsak içkiciler geliyor, çok satılıyor. Çok da para veriyorlar. Hem oraya geldiği zaman meze de alıyor. Parayı nereden buluyorsa fiyatını bile sormuyor. Hepsini alıyor alıyor, parayı veriyor, ‘üstü de sende kalsın’ diyor. Arkadaşlarını toplamış âlem yapacak. Balkonda manzaraya karşı, boğaza karşı içecekler; çok para veriyor.”

Onun için;

“—Hocam müsaade et de içki koyalım, satalım! Ben kendim hiç içmem. Hacca gittim, beş vakit namazı camide kılarım.”

Satamazsın! Satmak da yasak! Haram! Menfaatimiz de olsa günahlı işten geri duruyoruz, zararımız da olsa sevaplı işi yapıyoruz. “Çiğnerim, çiğnenirim hakkı tutar kaldırıırım!” diyor Mehmet Âkif.

Mehmet Âkif ne diye İstanbul’da oturmadı? Otursaydı. Niye Kastamonu’ya gitti? Niye İstiklal Harbi’ne katıldı? Niye cephelerde koşturdu? Niye canını dişine taktı? Niye dedelerimiz yedi düvelle, dünyanın her yerinde çarpıştılar? Niye canlarını verdiler?

İmanları için. Onlar dünya nimetini isteselerdi çok şeyler elde ederlerdi, ahiret nimetini istediler.

Bizimki şaşırırmış. Anne babasına âsî. İstedliğini yapsın, kıymeti yok. Anne babasına âsî oldu mu, insanın ibadetleri kabul olmuyor. Bunu aklınıza yerleştirin, annenizin babanızın gönlünü alın!

“—Hocam, benim bir annem babam namaz kıldığıma razı değil, senin vaazına geldiğime razı değil, tesbih çektiğime razı değil, müslüman olduğuma razı değil, kızlarla flört etmediğime razı değil.” Böyleleri de var. Şimdi ne olacak? O zaman onun sözünü dinlememek vazife oluyor. İş değişti. Bizim bir arkadaşımız vardı, bir yerde hoca... “—Siz Müslümanlığın cezasını mı çektiniz?” derdi. “Ben ikindi namazını kılmak üzere, “Allahu ekber!” diye namaza dururdum. Babam alt taraftan evimizin kapısını açınca hemen selâm verir, her şeyi saklardım. Namaz kıldığımı belli etmezdim, saklardım. Babam süvari idi; ‘Sende mi gerici oldun, namaz kılıyorsun.’ diye kırbaçla döverdi.” Öyle babalar da var. Allah herkese çeşit çeşit imtihanlar veriyor. Allah ıslah etsin, akıl fikir versin. Günah yolunda kimseye itaat edilmez:⁸

⁸ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.66, no:20672; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XVIII, s.170, no:381; Heysemî, *Müsnedü’l-Hâris*, c.II, s.632, no:602; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.II, s.55, no:873; İbn-i Esir, *Üsdü’l-Gâbe*, c.I, s.275; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.145; İmran ibn-i Husayn RA’dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.409, no:3889; Bezzâr, *Müsned*, c.V, s.356, no:1988; Abdü’r-Rezzak, *Musannef*, c.II, s.383, no:3788; Dâra Kutnî, *İlel*, c.V, s.155, no:786; İbn-i Abdi’l-Ber, *et-Temhîd*, c.VIII, s.58; Abdullah ibn-i Mes’ud RA’dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.131, no:1095; Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.132, no:4622; Hz. Ali RA’dan.

Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.IV, s.181, no:3917; Hz. Hüseyin RA’dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.545, no:33717; Hasan-ı Basrî Rh.A’ten.

Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.II, s.369, no:3647; Abdullah ibn-i Abbas RA’dan.

İbn-i Abdi’l-Ber, *el-İstîâb*, c.I, s.269; Abdullah ibn-i Huzâfe RA’dan.

لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ

حم. طب. ك. وابن خزيمة وابن جرير عن عمران و الحكم بن عمرو وأبو نعيم خط. عن أنس)
(طب. عن النواس)

RE. 481/9 (*Lâ tâate li-mahlûkin fî ma'siyeti'l-hàlik*) “Allah’a isyan edilme durumu olduğu zaman, mahlûka itaat olmaz!”

Babası oğlunu karşısına oturtuyor:

“—İç evlâdım şu kadehten...”

İçemez! Kendisi içki içiyor, oğluna diyor ki:

“—Gel buraya!” Çocuk geliyor.

“—İç şundan!” diyor. Kadın oradan diyor ki:

“—Yahu içirtme şu şeyi, ne biçim adamsın?”

“—Annene küfret!” diyor çocuğa...

Çocuk söyleyince gülüyor.

Tabii böyle babaları, anaları Allah ıslah etsin... Onlar Allah’a âsî olduğu için, “Allah’a isyan yolunda kula itaat edilmez, günaha dalınmaz.”

Amir memuruna:

“—Şu işi şöyle idare ediver.” diyor.

“—Yapamam.” derse;

“—Ben senin amiririm, yapmak zorundasın.” diyor.

Yapamaz. Yaparsa mes’ul olur; “Amirim

Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.X; s.22; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.II, s.109, no:443; Enes ibn-i Mâlik RA’dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XVI, s.322; Temîm-i Dârî RA’dan. *Kenzü’l-Ummâl*, c.VI, s.105, no:14875; *Keşfü’l-Hafâ*, c.II, s.2077, no:3076; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XVI, s.427, no:17172.

söyledi.” demek kurtarmaz. Dinimizde bu kaide eskiden beri böyle...

Allah’a isyan yolunda kula itaat edilmez. Babası da olsa, hocası da olsa, kocası da olsa isyanda itaat olmaz, yanlış işte itaat olmaz.

Peygamber Efendimiz SAS bir müfreze tertip etmiş, birisine demiş ki:

“—Sen bu müfrezenin komutanısın!” Ötekilere de demiş ki:

“—Buna itaat edin, başkanınız, komutanınız bu!”

Müfreze yola çıkmış. Vazifeleri yapmışlar ama aralarına fitne girmiş, ihtilaf girmiş, şeytan girmiş, araları açılmış.

“—Peygamber Efendimiz bana itaat etmenizi söylemedi mi?”

“—Tamam, ediyoruz.”

“—Şuraya gideceğiz.”

“—Tamam.”

“—Buraya gideceğiz.”

“—Tamam.”

İstemeseler de itaat ediyorlar.

“—Hepiniz odun toplayın!”

Gitmişler, odun toplamışlar, yığın yığmışlar.

“—Ateşleyin!”

Ateşlemişler. Müfrezenin topladığı şeyler çatırdayarak yanıyor.

“—Girin içine!” demiş.

“Peygamber Efendimiz, ‘İtaat edin!’ dedi ama içine girmek olur mu?” Duraklamışlar, demişler ki:

“—Biz bunun içine girmeyiz, bu durumu Peygamber Efendimiz’e soracağız.”

Dönüşte sormuşlar:

“—Yâ Rasûlallah! Sen bize ona itaat etmeyi emretmiştin ama böyle böyle yaptı. Hayatımız bahasına girse miydik?”

Peygamber Efendimiz diyor ki:

“—Eğer girseydiniz, cehenneme giderdiniz.”

Çünkü hayat yok olacak, orada çatır çatır yanacak. ne ifrat ne tefrit, ne o tarafa haksızlık ne bu tarafa haksızlık. Tam adalet çizgisi; keskin, sağlam, cadde-i kübrâ dosdoğru bir yol.

İslâm’ı böyle en güzel hali ile anlayıp yaşamayı, rızasını kazanmayı ve huzuruna sevdiği kul olarak, yüzü ak, alnı açık varmayı, cennetiyle cemaliyle müşerref olmayı, cennet nimetleri ile mütena’im olmayı, Rabbimiz cümlemize nasib eylesin...

Fâtiha-i şerîfe mea’l-besmele!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŐAN
19. 06. 1988 - İskenderpaŐa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak
ulaŐmak için tıklayınız.](#)

